

	Naziv predmeta:	PEDAGOGIJA I DIDAKTIKA MA		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Obavezni	1	3	2P

Studijski programi za koje se organizuje: SP Slikarstvo, SP Grafički dizajn, SP Vajarstvo Akademski master studijski program, Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje
Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti.
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje fundamentalnih znanja iz oblasti pedagogije i didaktike.
Ishodi učenja: 1. razumijevanje i ispravno korištenje osnovnih pojmova/termina pedagogije i didaktike koji su referentni okvir za sporazumijevanje u nastavničkoj profesiji. 2. razumijevanje osnovnih pedagoških pravaca te historijskog razvoja teorijskih koncepata vaspitanja koji su uticali na praktični rad u vaspitanju i obrazovanju. 3. razumijevanje osnovnih metodoloških paradigmi koje se ishodište za istraživanje pedagoških fenomena i praktično postupanje. 4. sposobnost primjene teorijskih koncepata u analiziranju prakse u školi.
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Profesor UCG
Metod nastave i savladanja gradiva: 1. vođenje evidencije o pohađanju nastave i aktivnom učešću studenata 2. ocjenjivanje seminarskog rada 3. usmeni ispit na kraju semestra

Plan i program rada:	
nedjelja	
I	Osnovni pedagoški pojmovi: vaspitanje, obrazovanje i nastava. Vaspitanje kao specifična društvena djelatnost.
II	Faktori vaspitanja: porodica, škola i društvena sredina. Cilj i zadaci vaspitanja.
III	Predmet pedagogije. Svestranost, individualnost i specijalnost.
IV	Determinante cilja i zadatka vaspitanja. Konkretizacija cilja vaspitanja. Vaspitanje u porodici, vaspitanje u slobodnom vremenu.
V	Vrste i tok pedagoških istraživanja. Škola i školski sistem. Škola i njeno okruženje, slobodne aktivnosti učenika. Opšti principi vaspitnog rada: a) princip naučne zasnovanosti i pozitivne vaspitne usmjerenosti, b) princip svjesne aktivnosti, c) princip humanosti i demokratičnosti vaspitanja, d) princip individualizacije i socijalizacije u vaspitanju, e) princip jedinstvenog djelovanja svih činilaca vaspitanja.
VI	Opšte metode i sredstva vaspitanja: a) metoda ubjeđivanja i uvjeravanja, b) metoda vježbanja i navikavanja, c) metoda podsticanja, e) metoda sprečavanja. Vaspitni značaj sredstava masovnog komuniciranja (štampa, radija, televizije, filma).
VII	Vaspitavanje i obrazovanje odraslih. Uloga nastavnika u savremenoj školi: a) profesionalne funkcije nastavnika, b) osobine nastavnikove ličnosti, c) nastavnik u funkciji odjeljnog starješine.
VIII	Osnovni pedagoški pojmovi: vaspitanje, obrazovanje i nastava Faktori vaspitanja: porodica, škola i društvena sredina. Cilj i zadaci vaspitanja.
IX	Predmet i zadaci didaktike.
X	Nastava i proces učenja. Komponente nastavnog procesa.
XI	Sadržaj obrazovanja. Nastavni plan i program
XII	Didaktički principi: a) princip naučnosti, b) princip prilagođenosti nastave uzrastu učenika, c) princip sistematičnosti i postepenosti u nastavi, d) princip povezanosti teorije i prakse e) princip očiglednosti, f) princip svjesne aktivnosti učenika u nastavi, g) princip trajnosti usvajanja znanja, vještina i navika, h) princip individualizacije nastave
XIII	Nastavne metode: a) posmatranje, b) metode zasnovane na riječima, c) metode zasnovane na praktičnim aktivnostima učenika
XIV	Ponavljanje i vježbanje u nastavi. Provjeravanje i ocjenjivanje znanja.
XV	Obrazovna tehnologija. Planiranje u nastavi.

Opterećenje studenata:	
<u>Nedjeljno</u>	<u>U toku semestra</u>
3 kredita x 40/30 = 4 sata	Nastava i završni ispit: (4 sata) x 16 = 64
Struktura:	Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera)
Predavanja: 1 sat 30 minuta	2 x (4 sata) = 8 sati
Ostale nastavne aktivnosti:	Ukupno opterećenje za predmet 3x30 = 90 sati
Individualni rad studenata: 2 sata 30 min	Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 18 sata</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti)
	Struktura opterećenja:
	64 sata (Nastava)+8 sati (Priprema) + 18 sata (Dopunski rad)

Obaveze studenata: prisustvo nastavi, predavanjima, izrada seminarskog rada

Konsultacije:

Literatura:

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

- Redovnost pohađanja nastave 10 bodova.
- Kvalitet učešća u nastavi 20 bodova.
- Realizacija seminarskog rada 20 bodova.
- Završni ispit 50 bodova.

Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena

Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: Profesor UCG

	Naziv predmeta:	RAZVOJ I TEORIJA DIZAJNA MA I		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Obavezni	1	3	2 P

Studijski programi za koje se organizuje: SP Grafički dizajn

Akadske magistarske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje (studije traju 4 semestra, 120 ECTS kredita).

Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti.

Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj nastave je da studente uvede u opšte pojmove razvoja i teorije grafičkog dizajna, sa posebnim akcentom na razvoj dizajna u Evropi u XX vijeku.

Ishodi učenja:

- Analizira istorijski, kulturni i ekonomski kontekst uspostavljanja grafičkog dizajna kao discipline, njegovu ulogu i položaj u savremenom društvu.
- Razlikuje vremenske periode u razvoju grafičkog dizajna u Evropi i prepoznaje njegove glavne odlike.
- Identifikuje sličnosti i razlike u razvoju dizajna u odnosu na socijalni, kulturni, geografski, istorijski i/ili ideološki kontekst.
- Razvija argumente o određenim dizajnerskim pojavama i ličnostima u pisanom i verbalnom obliku.

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Metod nastave i savladanja gradiva: Frontalna predavanja; usmene debate; seminari; prezentacije, eseji;

Plan i program rada:

nedjelja	
I	Uvod u razvoj dizajna
II	Počeci dizajna u Evropi
III	Od grafike do dizajna 1890-1914 / Rat i propaganda 1914-192
IV	Rat i propaganda 1920-1945
V	Avangarda i počeci modernizma u Evropi 1914-1940
VI	Futurizam u Italiji (tipografija, knjiga, časopis, plakat)
VII	<i>Test 1</i>
VIII	Ruska avangarda i konstruktivizam
IX	Bauhaus
X	Nemački grafički dizajn i tipografija / Ulmska škola
XI	Grafički dizajn u Švajcarskoj
XII	Grafički dizajn u Holandiji
XIII	Grafički dizajn u Francuskoj
XIV	<i>Test 2</i>
XV	<i>Kolokvium – usmena prezentacija i analiza eseja</i>
	<i>Završni ispit</i>

Opterećenje studenata:

Nedjeljno	U toku semestra
3 kredita x 40/30 = 4 sata	Nastava i završni ispit: 4 sata x 16 = 64 sata
Struktura: Predavanja: 2 časa Samostalan rad uključujući i konsultacije: 2 sata i 30 min	Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (4 sati) = 8 sati Ukupno opterećenje za predmet 3x30 = 90 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 18 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) Struktura opterećenja: 64 satai (Nastava) + 8 sati (Priprema) + 18 sati (Dopunski rad)

Obaveze studenata: Svaki student je obavezan da redovno pohađa nastavu i aktivno učestvuje u debatama.

Konsultacije:

Literatura:

GRAPHIC DESIGN – A CONCISE HISTORY – Richard Hollis, Thames & Hudson (ispitna literatura)
Meggs' History of Graphic Design – Philip B. Meggs and Alston W. Purvis – Wiley
DICTIONARY OF GRAPHIC DESIGN AND DESIGNERS – Thames & Hudson
BAUHAUS – Jeannine fiedler, Peter Feierabend, Konemann
ICONS OF GRAPHIC DESIGN – Stiven Heller, Mirko Ilić, Thames & Hudson
SWISS GRAPHIC DESIGN – Robert Klanten, Hendrik Hellige, Mika Mischler, 2000;

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

10 bodova - Redovnost pohađanja nastave i aktivnost na nastavi
30 bodova – Test 1
30 bodova – Test 2
30 bodova – Kolokvijum (15 bodova Esej, 115 bodova Presentacija)
Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi 50 poena.

Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Ana Matić

Dodatne informacije o predmetu:

	Naziv predmeta:	KREATIVNE INDUSTRIJE		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Obavezni	1	4	2 P

Studijski programi za koje se organizuje:

SP Produkcija, SP Grafički dizajn

Akadske magistarske studije Fakulteta dramskih umjetnosti Cetinje (studije traju 4 semestra, 120 ECTS kredita).

Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti.

Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje sa teorijskim i prakticnim modelima kreativnih industrija.

Ishodi učenja:

- Razumiju definiciju kreativnih industrija.
- Identifikuju oblasti kreativnih industrija.
- Identifikuju osnovne aspekte u pristupu izučavanju kreativnih industrija (socijalni, ekonomski, kulturološki
- Analiziraju i razumiju metodologije mapiranja kreativnih industrija.
- Razumiju koncept kreativnih gradova i kreativne ekonomije.
- Identifikuju metodologiju za mapiranje kreativnih klastera.
- Analiziraju i razumiju međunarodni i nacionalni kontekst kreativnih industrija
- Analiziraju i kreativno promišljaju projekat - studiju slučaja kreativnih industrija.
- Praktično i teorijski obrazlože značenje pojmova ekonomike kulturne politike i kreativne ekonomije.
- Obrazlože značaj razvoja preduzetništva u kulturi i preduzeća u oblasti kreativnih industrija.
- Objasne proces nastanka kreativne klase, kreativnih gradova, inovativnih ekosistema i kreativnih inkubatora u kulturi.

Ime i prezime nastavnika i saradnika: dr Edin Jašarović

Metod nastave i savladanja gradiva: Predavanje, vježbe, analiza sadržaja, istraživanja

Plan i program rada:

nedjelja	
I	Uvod u izučavanje i definiciju kreativnih industrija
II	Neoliberalni model kulturne politike i kulturni merkantilizam (kognitivni i kulturni semiokapitalizam)
III	Kreativne industrije kao preduzetnička djelatnost
IV	Privatizacija u kulturnim djelatnostima
V	Politike kreativnih industrija (razvoj sektorskih politika u kulturi)
VI	Ekonomski, socijalni i kulturološki aspekti kreativnih industrija
VII	Teorija (autorskog/izvođačkog) ugovora
VIII	Ekonomika kulture I (marketing, PR, segmentacija tržišta, razvoj publike)
IX	Metodologija istraživanja kreativnih industrija I
X	Razvoj inovativnih ekosistema i inkubatora kreativnosti
XI	Kreativne industrije u Crnoj Gori
XII	Kreativni gradovi
XIII	Kreativni klasteri
XIV	Kreativna ekonomija i kulturni turizam
XV	Razvoj preduzeća u oblasti kreativnih industrija

Opterećenje studenata:

nedjeljno
4 kredita x 40/30 = 5 sati 20 min.

Struktura:

Predavanja: 2 časa

Samostalan rad

uključujući i konsultacije: 3 sata i 50 min

u semestru

Nastava i završni ispit: (5 sati x 20 min) x 16 = 85 sati 20 minuta

Neophodne pripreme 2 x (5 sati 20 min) = 10 sati 40 minuta

Ukupno opterećenje za predmet : 4 x 30 = 120 sati

Dopunski rad: od 0 do 24 sata

Struktura opterećenja: 85 sati 20 minuta (nastava) + 10 sati 40 minuta (priprema) + 24 sata (dopunski rad).

Obaveze studenata: redovno prisustvo i saradnja tokom nastave

Konsultacije: prema rasporedu
Literatura: <i>KULTURA ZABORAVA Industrijalizacija kulturnih djelatnosti</i> , , Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2008; <i>John Howkins KREATIVNA EKONOMIJA</i> , Binoza pres, Zagreb,2003. <i>KREATIVNE INDUSTRIJE</i> , Clio, Beograd, 2007. Piter Rot, Sponzorisanje kulture, Beograd, Clio, 1996. Džulian X. Pul, Kako napisati uspješan zahtjev za donaciju. Janko Ljumović, Start Up - Creative Podgorica. Kreativne industrije Podgorice, British Council, 2005. <i>Creative Economy and Culture in the Innovation Policy</i> , Publications of the Ministry of Education, Finland 2010:13.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Saradnja i redovno prisustvo tokom predavanja (30 poena), kolokvijum (20 poena), završni (usmeni) ispit (50 poena); prelazna ocjena se dobija ako broj poena tokom semstra iznosi 51.
Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)
Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: dr Edin Jašarović
Dodatne informacije o predmetu: Predmeti i vježbe mogu se organizovati na engleskom jeziku

	Naziv predmeta:	ILUSTRACIJA I KNJIGA MA		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Obavezni	1	11	3P+3V

Studijski programi za koje se organizuje: SP Grafički dizajn Master studije – Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje	
Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti.	
Ciljevi izučavanja predmeta: Studenti stiču znanja i ovladavaju grafičkim, umjetničkim i štamparskim postupcima u projektovanju i realizaciji bibliofilske knjige i sposobni su da samostalno vode i realizuje različite izdavačke i umjetničke projekte.	
Ishodi učenja: – Primjenjuje stečena umjetnička i stručna znanja i vještine u izradi bibliofilske knjige – Kreira autorski izraz u svim segmentima ilustrativnog i tipografskog sadržaja – Formira kritičko mišljenje o postojećim tendencijama u ilustraciji i knjizi kao umjetničkom projektu – Konceptualizuje i samostalno realizuje autorski rad	
Ime i prezime nastavnika i saradnika: prof. mr Suzana Pajović – <i>nastavnik</i> , mr Zdravko Delibašić – <i>saradnik</i>	
Metod nastave i savladanja gradiva: Predavanja, vježbe i samostalni rad.	
Plan i program rada:	
nedjelja	
I	Istorijat bibliofilskih izdanja
II	Osvrt na savremena bibliofilskih izdanja
III	Analiza djela William Blake-a – <i>kolokvijum</i>
IV	Knjiga kao objekat u primijenjenim i likovnim umjetnostima
V	Artists' book – razvoj koncepta
VI	Artists' book – prezentacija koncepta
VII	Artists' book – razrada makete
VIII	Nove tendencije u ilustraciji
IX	Uloga ilustracije u popularnoj kulturi
X	Savremena ilustracija u epici
XI	<i>Esej</i>
XII	Bojanka za odrasle
XIII	3D knjige
XIV	Realizacija autorske umjetničke knjige
XV	Realizacija autorske umjetničke knjige
	Završni ispit
Opterećenje studenata:	
Nedjeljno 11 kredita x 40/30 = 14 sati 40 min Struktura: Predavanja: 3 časa Vježbe: 3 časa Samostalan rad uključujući i konsultacije: 10 sati i 10 min	U toku semestra Nastava i završni ispit: (14 sati 40 min) x 16 = 234 sata 7 min Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (14 sati 40 min) = 29 sati 20 min. Ukupno opterećenje za predmet 11x30 = 330 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 66 sati 33 min. (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) Struktura opterećenja: 234 sata 7 min. (Nastava) + 29 sati 20 min. (Priprema) + 66 sati 33 min. (Dopunski rad)
Obaveze studenata: Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i korekturama, realizuju vježbe i da aktivno učestvuju u pripremi prezentacije rada na kraju semestra.	
Konsultacije: Prema rasporedu.	
Literatura: Jugoslav Vlahović, <i>Bibliofilska izdanja na FPU</i> , FPU, Beograd, 2010; Dieter Roth, <i>Little Tentative Recipe</i> , Watford School of Art, England, 1969; The Joan Flasch Artists' Book Collection (<i>digital library</i>); James Walsh, <i>The Arctic Plants of New York City</i> , Granary Books, New York 2016; Marcel Broodthaers, <i>Pense-Bete</i> , Granary Books, New York 2016 Angus Hyland, <i>The Picture Book: Contemporary Illustration</i> , Laurence King; Not Stated edition 2006; Keith A. Smith, The Book as Physical Object , Granary Books, New York 2000; Fisk Džon, <i>Popularna kultura</i> , Clio, Beograd 2001	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Prisustvo nastavi 10 poena; Kolokvijum 5 poena; Esej 5 poena; Vježbe 40 poena; Završni ispit 40 poena Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena	

Ocjene: A (90–100); B (80–90); C (70–80); D (60–70); E (50–60)

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Suzana Pajović, saradnica mr Adela Zejnilović

Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
Nema	Obavezni	1	6	2P+2V

Studijski programi za koje se organizuje: SP Grafički dizajn, SP Slikarstvo

Akademski master studijski program Grafički dizajn, Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje

Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti za prijavljivanje i slušanje predmeta.

Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenta sa ulogom i načinima korištenja fotografije u savremenim vizuelnim komunikacijama. Osposobljavanje studenta za kritičku analizu fotografije u savremenoj kulturi, samostalnu konceptualizaciju i organizaciju produkcije fotografije za konkretni dizajnerski projekat.

Ishodi učenja:

- Predlaže strategije upotrebe fotografije u medijima masovne komunikacije.
- Konceptualizuje složeni fotografski rad kao osnovu dizajnerskog projekta.
- Koordinira složeno fotografsko snimanje uz učešće profesionalaca različite profilacije.
- Samostalno uređuje fotografiju u složenim štampanim publikacijama.

Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. Mr. Lazar Pejović, saradnica Sandra Đurović

Metod nastave i savladanja gradiva: Predavanja; vježbe; usmene debate; seminari, pismena analiza. Neki segmenti nastave tj. procesnih vježbi mogu biti organizovani kroz radionice ili kao kolokvijum.

Plan i program rada:

nedjelja	
	<i>Fotografija u savremenim vizuelnim komunikacijama</i>
I	Fotografija i potrošačko društvo
II	Stvaranje značenja u reklamnoj fotografiji
III	Stvaranje značenja kroz fotografski stil
IV	Uvod u semiotičko tumačenje fotografije
V	Dekodiranje fotografije
VI	Fotografija u izgradnji brenda: analiza primjera
VII	Definisanje fotografskog standarda brenda ili kampanje
VIII	kolokvijum, prezentacija studentskih radova
	<i>Fotografija u dizajnerskoj praksi</i>
IX	Uređivački koncepti u primijenjenoj fotografiji, analiza primjera
X	Uređivački koncepti u primijenjenoj fotografiji, projekat
XI	Fotografija u virtuelnim reprezentacijama
XII	Savremena fotografska produkcija, analiza primjera
XIII	Savremena fotografska produkcija, organizacija snimanja
XIV	kolokvijum, prezentacija studentskih radova
XV	prezentacija studentskog projekta

Opterećenje studenata:

Nedjeljno

6 kredita x 40/30 = 8 sati

Struktura:

Predavanja: 2 časa

Vježbe: 2 časa

Samostalni rad

uključujući i konsultacije: 5 sati

U toku semestra

Nastava i završni ispit: 8 sati x 16 = 128 sati

Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera)

2 x (8 sati) = 16 sati

Ukupno opterećenje za predmet 6x30 = 180 sati

Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti)

Struktura opterećenja:

128 sati (Nastava)+16 sati (Priprema) + 36 sati (Dopunski rad)

Obaveze studenata: Svaki student je obavezan da redovno pohađa nastavu, kroz procesni rad i uz konsultacije realizuje sve predviđene vježbe, učestvuje u debatama i pripremi portfolio i prezentaciju na kraju semestra.

Konsultacije:

Literatura: „DRUŠTVO SPEKTAKLA“ *Gi Debor*, 1967, „RETORIKA SLIKE“ *Rolan Barth*, „O FOTOGRAFIJI I UMETNOSTI“ *Valter Benjamin*, Krug Commerce, „SEMIOTICS- THE BASICS“ *Daniel Chlander*, Routledge, 2002, „THE PHOTOGRAPHY READER“ *Liz Wells*, Routledge, „ANOTHER WAY OF TELLING: A POSSIBLE THEORY OF PHOTOGRAPHY“ *John Berger, Jean Mohr*, Bloomsbury, „PHOTOGRAPHY: HISTORY AND THEORY“ *Jae Emerling*, Routledge, 2011, „THE ADVERTISING PHOTOGRAPHY“ *Josef Sudek*, „PHOTOGRAPHY: THE KEY CONCEPTS“ *David Bate*, Bloomsbury Academic, 2009

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

10 poena – Prisustvo i aktivnost na nastavi
40 poena – Procesna realizacija vježbi
20 poena – 2 Kolokvijuma
30 poena – Završni ispit

Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi najmanje 50 poena

Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Lazar Pejović

	Naziv predmeta:	Ekperimentalna grafika MA I		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Izborni	1	3	2P+1V

Studijski programi za koje se organizuje: Master studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje, studijski program Slikarstvo – Modul : Grafika
Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti.
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Upoznavanje savremenih likovnih kretanja i istraživanja u umjetnosti Grafike.</i>
Ishodi učenja: <i>Po završetku ovog predmeta, student će moći/bit će sposoban da:</i> 1. Primjeni više tehnika duboke štampe na jednom otisku. 2. Upotrebljava tehnike duboke, visoke i ravne štampe na jednom otisku. 3. Poveže i uključi digitalnu štampu sa klasičnim grafičkim tehnikama. 4. Eksperimentiše u polju Grafike i doprinese razvitku istog.
Ime i prezime nastavnika i saradnika:
Metod nastave i savladanja gradiva: <i>Predavanja, rad u ateljeu, korektura, korišćenje potrebne bibliotekarske, video i foto dokumentacije. Posjeta muzejima i galerijama.</i>

Plan i program rada:	
nedjelja	
I	Kombinovane tehnike visoke, duboke i ravne štampe.
II	Korišćenje predhodnih saznanja.
III	Izbor crtačko tehnološkog postupka.
IV	Praktičan rad.
V	Priprema realizacije grafika.
VI	Realizacija štampe.
VII	Izbor crtačko tehnološkog postupka kao osobenost sopstvenog izraza.
VIII	Kombinovani postupci sa fotografijom.
IX	Praktičan rad.
X	Pripreme za realizaciju štampe.
XI	Realizacija štampe.
XII	Propusna štampa-SVILOTISAK
XIII	Razrada crtačko tehnoloških postupaka.
XIV	Kombinacija sa drugim tehnikama.
XV	Priprema za realizaciju (osnovnim postupcima) i realizacija štampe.

OPTEREĆENJE STUDENATA

<u>nedjeljno</u> <u>Nedjeljno</u>	<u>U toku semestra</u>
<p>3 kredita x 40/30 = 4 sata</p> <p>Struktura:</p> <p>Predavanja: 1 sat 30 minuta Vježbe: 45 min</p> <p>Ostale nastavne aktivnosti: Individualni rad studenata: 1 sata 45 min</p>	<p>Nastava i završni ispit: 4 sata x 16 = 64 sata</p> <p>Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (4 sata) = 8 sati</p> <p>Ukupno opterećenje za predmet 3x30 = 90 sati</p> <p>Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 18 sati</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti)</p> <p>Struktura opterećenja: 64 sati (Nastava) + 8 sati (Priprema) + 18 sati (Dopunski rad)</p>

Obaveze studenata : *Obavezno pohađanje nastave, predavanja i korekture. Realizacija programskih vježbi.*

Konsultacije: *Predavanja, vježbe i praktičan rad izvode se po grupama u ateljeima. Optimalan broj u grupi 5 – 7 studenata.*

Literatura: *(Definisane iterature uslovljeno je autorskim projektom.)* Dževad Hozo : *Umjetnost multioriginala, Mostar, 1988, Jedan vijek grafike , više autora, Zbirka Muzeja savremene umjetnosti u Beogradu, Beograd 2004., Časopis Grafika 1-8 Alberht Durer , Rembandt, G.B. Piranesi(Monografije sa cjelovito predstavljenim grafičkim opusima –po izboru) Hayter ,S.W.About Prints, Oxford University Press, 1962, Aldhemar ,J.: *La Gravure originale au XVIIIe siecle, Somogy,1964. Leach, R.H., Pierce, R.J.: The Printing Ink Manual , Blueprint, London,1993. Bunsho Jagaku: Papermaking by Hand in Japan, Tokio, Meji-sho,1959. John Ross,Clare Romano Tim Ross : The complete printmaker N.York 1990**

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: *Redovnost na nastavi 10 bodova, vježbe 40 bodova, završni ispit 50 bodova. Za prelaznost potrebno najmanje: 51 bod.*

Ocjene: **A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)**

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke:

	Naziv predmeta:	ISTRAŽIVANJE U CRTEŽU MA I		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Izborni	I	3	2P+1V

Studijski programi za koje se organizuje: Slikarstvo, Vajarstvo Osnovne akademske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje (studije traju 4 semestara, 120 ECTS kredita).
Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti
Ciljevi izučavanja predmeta: Osposobljavanje studenata za samostalan stvaralački proces slika i razvijanje sopstvenih slikarskih metoda rada.
Ishodi učenja: Poznaje savremene crtačke prakse i razvoj crteža kroz istoriju. Eksperimentiše sa izražajnim mogućnostima raznovrsnih crtačkih metoda. Razvija umjetničku osobenost i lične crtačke metode. Vrednuje svoj rad i rad drugih kroz razgovor i pisanje o svom crtžu.
Ime i prezime nastavnika i saradnika: doc. mr Vladimir Đuranović
Metod nastave i savladanja gradiva: Praktični rad – vježbe u ateljeu; Individualni rad; Frontalna predavanja

Plan i program rada: p – predavanja; k – kolokvijum; v – vježbe/zadaci; e – eseji	
nedjelja	
I	Analitičko kritički pristup najnovijim radovima i radovima iz prethodnog perioda
II	Analiza crteža kroz istoriju umjetnosti sa osvrtom na pojedinačne nosioce značajnih crtačkih opusa. Analiza savremenih crtačkih praksi
III	Rad na produblivanju dominirajućih elemenata u sopstvenom radu (u slici i crtežu), razvijanje lične umjetničke osobenosti
IV	Eksperimentisanje sa izražajnim mogućnostima raznovrsnih crtačkih metoda uz stalno usavršavanje i primjenu kritičkog mišljenja
V	Eksperimentisanje sa izražajnim mogućnostima raznovrsnih crtačkih metoda uz stalno usavršavanje i primjenu kritičkog mišljenja
VI	Eksperimentisanje sa izražajnim mogućnostima raznovrsnih crtačkih metoda uz stalno usavršavanje i primjenu kritičkog mišljenja
VII	Eksperimentisanje sa formom i prostorom, razvijanje samostalnog mišljenja i osobenog crtačkog senzibiliteta
VIII	Razvijanje sopstvenog umjetničkog procesa istražujući raznovrsne crtačke metode rada
IX	Razvijanje sopstvenog umjetničkog procesa istražujući raznovrsne crtačke metode rada
X	Razvijanje sopstvenog umjetničkog procesa istražujući raznovrsne crtačke metode rada.
XI	Razvijanje sopstvenih crtačkih metoda rada, razvijanje kritičke svijesti o ličnom konceptu
XII	Razvijanje sopstvenih crtačkih metoda rada

XIII	Razvijanje sopstvenih crtačkih metoda rada
XIV	
XV	Razvijanje kritičkog mišljenja u pisanoj i verbalnoj formi kroz dijalog i diskusiju, analizirajući sopstveni umjetnički proces i rad kolega i drugih autora

Opterećenje studenata:	
<p><u>Nedjeljno</u></p> <p>3 kredita x 40/30 = 3,99 sati</p> <p>Struktura:</p> <p>2 sata - predavanja</p> <p>1 sata - vježbe</p> <p>0,99 sata - samostalni rad uključujući i konsultacije</p>	<p><u>U toku semestra</u></p> <p>Nastava i završni ispit: 3,99 sati x 15 = 59,8 sati</p> <p>Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera)</p> <p>2 x (6 sati) = 12 sati</p> <p>Ukupno opterećenje za predmet 3x30 = 90 sati</p> <p>Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 34,25 sati</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti)</p> <p>Struktura opterećenja:</p> <p>59,8 sati (Nastava)+12 sati (Priprema) + 18,2 sati (Dopunski rad)</p>

<p>Obaveze studenata: Svaki student je obavezan da redovno pohađa nastavu, kroz procesni rad i uz konsultacije realizuje sve predviđene vježbe.</p>
<p>Konsultacije:</p>

Literatura:

Hajnrih Kloc UMJETNOST DVADESETOG VIJEKA
Herbert Reed UMJETNOST DANAS
H.H.Arnason ISTORIJA MODERNE UMJETNOSTI
Ženet Žerar UMJETNIČKO DJELO- ESTETSKA RELACIJA, SVETOVI, NOVI SAD 1998
Pol Arden- KONTEKSTUALNA UMJETNOST, KIŠA, NOVI SAD 2007
Miško Šuvaković – POJMOVNIK MODERNE I POSTMODERNE LIKOVNE UMJETNOSTI I TEORIJE POSLE 1950. GODINE, PROMETEJ, NOVI SAD 1999
Morpurgo-Taljabue, G.: Savremena estetika, Beograd 1968
Miško Šuvaković: Konceptualna umetnost, Muzej savremene umetnosti Vojvodine, Novi Sad, 2007
Vladislav Panić: Psihološka istraživanja umetničkog stvaralaštva, Naučna knjiga, Beograd, 1989
Marek Hendrikovski: Umetnost kratkog filma, Clio, Beograd, 2004
Majkl Difren: Umjetnost i politika, Svjetlost, Sarajevo
Renato Podjoli: Teorija avangardne umetnosti, Nolit - Beograd, 1975
Arnold Hauzer : Socijalna istorija umetnosti i književnosti 1, Beograd 1962
Ervin Panovski: Umetnost i značenje. Ikonološke studije, Beograd, 1975
James Hall: Rječnik tema i simbola u umjetnosti, Zagreb 1998
Moris Merlo-Ponti: Fenomenologija percepcije, Svjetlost, Sarajevo 1978
Moris Merlo-Ponti: Oko i duh, Beograd, 1968,
Ludvig Vitgenštajn: Razgovori o Frojdu, Polja 1981
Dora Valije: Apstraktna umetnost, Beograd, 2006,
Miško Šuvaković: Estetika apstraktnog slikarstva, Beograd, 1998
Edvard L. Smit: Umjetnost danas, Zagreb, 1978,
Vitamin P, New perspectives in painting, PHAIDON, London, 2002,
Grupa autora, (ur.)Šuvakovic, Misko i Erjavec, Ales: Figure u pokretu: Savremena zapadna estetika, filozofija i teorija umetnosti, Beograd, 2009
Nikola Dedić: Utopijski prostori umetnosti i teorije posle 1960.Beograd 2009
Rolan Bart: Smrt autora, Novi Sad, 1984
Jelena Đorđević: Postkultura: Uvod u studije kulture, Beograd, 2009
Peter Brirger: Teorija avangarde, Beograd, 1988,
Giorgio Agamben: Homo Sacer, Zagreb, 2006.
Likovne sveske 1-9 , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Univerzitet umetnosti u Beogradu, 1996. G
Gotfrid Ben,*Smisao slike i kulni organi;Slika i vreme; Nova slika prirode posle kraja pejzaznog slikarstva*.Beograd 1987
Žak Derida, *Istina u slikarstvu*, Svjetlost Sarajevo
Likovne monografije (razni autori, stilovi razdoblja)

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

20 bodova - Redovnost pohađanja nastave i aktivnost na nastavi

20 bodova – I i II vježba

20 bodova – III i IV vježba

20 bodova – V i VI vježba

20 bodova – VII i VIII vježba

Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi 50 poena.

Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Vladimir Đuranović

Dodatne informacije o predmetu:

	Naziv predmeta:	Teorije i prakse savremene umjetnosti MA I		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Izborni	1	3	2P

Studijski programi za koje se organizuje: SP Slikarstvo, SP Vajarstvo

Akademске magistarske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje (studije traju 4 semestra, 120 ECTS kredita).

Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti.

Ciljevi izučavanja predmeta: Uvod u najznačajnije značajne koncepte savremene umjetničke teorije i prakse i upoznavanje sa ključnim pitanjima s kojima se suočava umjetnost danas. Posebna pažnja se posvećuje ključnim problemima: odnos umjetnosti i politike, umjetnički odgovor na masovne medije i potrošačku kulturu, umjetnost u digitalnom društvu. Kroz predavanja, diskusije, literaturu, samostalno istraživanje i pisanje eseja studenti se upoznaju sa primarnim izvorima informacija o umjetnosti i teorijskim osnovama koji pokrivaju širok raspon medija s krajnjim ciljem unapređenja artikulacije vlastitog umjetničkog izraza. Nastavne jedinice su oblikovane kao polazno stanovište za analizu izabranih primjera odnosno kao smjernice za studentsko istraživanje.

Ishodi učenja:

- Definiše specijalizovane koncepte i termine ključne za razumijevanje savremene umjetnosti.
- Navede i objasni osobine najznačajnijih umjetničkih pravaca od sredine XX vijeka do danas.
- Da usmeno i pismeno kontekstualizuje sopstveni rad u odnosu na umjetničke prakse moderne i savremene umjetnosti.
- Razumije šire idološke, političke i kulturne narative koji uslovljavaju teoriju i praksu savremene umjetnosti.

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Metod nastave i savladanja gradiva: Predavanja, debate, konsultacije. Priprema jednog seminarskog rada iz oblasti sadržaja predmeta.

Plan i program rada:

nedjelja	
	<i>Uvod u osnovne koncepte savremene umjetničke prakse</i>
I	Uvod u sadržaj predmeta i metodologiju rada
II	Bazični teorijski i kulturni koncepti: modernizam, avangarda, postmodernizam;
III	Društven i ideološki kontekst razvoja umjetničke prakse u Evropi i Sjedinjenim Američkim državama
IV	Autonomija objekta umjetnosti; funkcija i beskorisnost umjetnosti
V	Umjetnički material: od plemenitog do odbačenog
VI	Konceptualizacija i dematerijalizacija umjetničkog djela
VII	Jezik umjetnosti: umjetnik kao interpretator, umjetnik kao arbitar
VIII	Zamagljivanje granica: visoka i niska kultura, pitanja originalnosti i porijekla
IX	kolokvijum
	<i>Orijentacija: pregled savremene umjetnost od 1960</i>
X	Tijelo kao subjekat i kao objekat: Nova figuracija, pitanja roda i seksualnost
XI	Tijelo kao subjekat i kao objekat: Umjetnik kao izvođač: body i performance art
XII	Novi mediji: rekodiranje umjetničkog jezika
XIII	Prostor, kontekst, razmjera: instalacija i umjetnost u javnosti
XIV	Site specific art
XV	Umjetnost i aktivizam: umjetnost kao instrument ideološke i političke borbe

Opterećenje studenata:

	<u>U toku semestra</u>
<p>Nedjeljno</p> <p>3 kredita x 40/30 = 4 sata</p> <p>Struktura:</p> <p>Predavanja: 2 sata</p> <p>Samostalni rad uključujući i konsultacije: 2 sata</p>	<p>Nastava i završni ispit: (4 sata) x 16 = 64 sata</p> <p>Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera)</p> <p>2 x (4 sata) = 8 sati</p> <p>Ukupno opterećenje za predmet 3x30 = 90 sati</p> <p>Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 24 sata</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti)</p> <p>Struktura opterećenja:</p> <p>64 sata (Nastava) + 8 sati (Priprema) + 18 sata (Dopunski rad)</p>

Obaveze studenata: Studenti su obavezni da redovno prisustvuju nastavi i rade planirane kolokvijume, eseje i seminarske radove.

Konsultacije:

Literatura: „MODERN ART AND MODERNISM: A CRITICAL ANTHOLOGY” *Frascina, Francis, and Charles Harrison*, The Open University, London 1982, “ART OF THE DIGITAL AGE”, *Bruce Wands*, THAMES & HUDSON, 2007, “ART AND POLITICS NOW”, *Anthony Downey*, THAMES & HUDSON, 2014, “NEW MEDIA IN ART”, *Michael Rush*, THAMES & HUDSON, 2005, „ART + SCIENCE NOW“, *Stephen Wilson*, THAMES & HUDSON, 2010, „DIGITAL ART“, *Christiane Paul*, THAMES & HUDSON, 2008, „ART SINCE 1960“, *Michael Archer*, THAMES & HUDSON, 2015, „INSTALLATION ART: BETWEEN IMAGE AND STAGE“, *Anne Ring Petersen*, „PERFORMANCE- LIVE art since the 60s“, *Rose Lee Goldberg*, THAMES & HUDSON, 1998, „PERFORMING THE BODY – PERFORMING THE TEXT“, *Amelia Jones, Andrew Stephenson*, Routledge, London 1999, 2009, „THE TRANSFORMATIVE POWER OF PERFORMANCE“ , *Erika Frischer Lichte*, „ART AND FEMINISM“, *Peggy Phelan, Helena Reckitt*, Phaidon, London 2001.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

10 poena – Prisustvo i aktivnost na nastavi

40 poena – 2 Kolokvijuma

20 poena – Seminarski rad

30 poena – Završni ispit

Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi najmanje 50 poena

Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Lazar Pejović

Dodatne informacije o predmetu:

	Naziv predmeta:	VIDEO ART		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Izborni	1	3	2P + 1V

Studijski programi za koje se organizuje: SP Slikarstvo Akademski master studijski program Slikarstvo - Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje	
Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti.	
Ciljevi izučavanja predmeta: upoznavanje studenta sa različitim mogućim načinima primjene medija pokretne slike kao i potrebnim tehnikama. Cilj predmeta je i da studenta hronološki upozna sa glavnim fazama rada na pripremi videa, kako bi tokom semestra i sam prošao kroz sve faze priprema za svoj praktični rad.	
Ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none"> - Student je upoznat sa različitim načinima upotrebe medija pokretnih slika u višemedijskim umjetnostima, kao i tehnikama karakterističnim za svaku pojedinačnu upotrebu. - Student je usvojio postupnost u pripremnom radu i završio pripreme za realizaciju svog praktičnog rada. 	
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	
Metod nastave i savladanja gradiva: predavanje, demonstracije, samostalni rad studenata	
Plan i program rada:	
nedjelja	
I	Uvodno predavanje
II	Priprema projekta – Tema i ideja
III	Video u višemedijskom djelu, video kao dio instalacije, video u novim medijima
IV	Priprema projekta - Istraživanje
V	Video u interaktivnom višemedijskom djelu, otvorena i zatvorena interakcija, procesorska umjetnost
VI	Priprema projekta – Sinopsis i scenario
VII	Snimljeni performans
VIII	Priprema projekta
IX	Muzički video spot, narativni muzički spot, vizuelizacija muzike
X	Priprema projekta
XI	Transkodirani i programirani video.
XII	Priprema projekta
XIII	Rad na projektu
XIV	Rad na projektu
XV	Konsultacije
Opterećenje studenata:	

<u>Nedjeljno</u>	<u>U toku semestra</u>
<p>3 kredita x 40/30 = 4 sata</p> <p>Struktura: Predavanja: 1 sat 30 minuta Vježbe: 45 min</p> <p>Ostale nastavne aktivnosti: Individualni rad studenata: 1 sata 45 min</p>	<p>Nastava i završni ispit: (4 sata) x 16 = 64</p> <p>Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (4 sata) = 8 sati</p> <p>Ukupno opterećenje za predmet 3x30 = 90 sati</p> <p>Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 22 sata</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti)</p> <p>Struktura opterećenja: 64 sata (Nastava)+8 sati (Priprema) +18 sata (Dopunski rad)</p>

Obaveze studenata: prisustvo nastavi, predavanjima i konsultacijama

Konsultacije:

Literatura: RoseLee Goldberg, *Performance Art*, Thames and Hudson, 1999.
Lev Manovich, *The Language of New Media*, MIT Press, 2001.
Pierre Bourdieu, *On Television*, The New Press, New York, 1996.
Niklas Luhmann, *The Reality of the Mass Media*, Stanford University Press, 2000.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

- Redovnost pohađanja nastave 10 bodova.
- Kvalitet učešća u nastavi 20 bodova.
- Realizacija projekta 40 bodova.
- Završni ispit 30 bodova.

Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena

Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: Profesor UCG